

استاندارد آموزش شغل

متصدی امور قطع و استحصال

گروه شغلی

منابع طبیعی

(جنگل، مرتع، آبخیز و بیابان)

کد ملی آموزش شغل

۶	۲	۱	۰	۲	۰	۷	۱	۰	۲	۸	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

۹۰/۱۲/۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۹۰/۱۲/۱



نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

شماره ملی شناسایی شغل : ۹۳۱۲/۳/۱

شروع اعتبار : ۹۰/۱۲/۱

پایان اعتبار : ۹۳/۱۲/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته منابع طبیعی :
دبیر کمیسیون سید محسن جلالی

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :
اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان گلستان

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰



تهیه کنندگان استاندارد شغل

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک	رشته تحصیلی	سابقه‌ی تجربی مرتبط
۱	علی محمدی	کارشناس	محیط زیست	۳ سال
۲	نگرس حیدری	کارشناس	محیط زیست	۶ سال
۳	مجتبی محمدی	کارشناس ارشد	اکولوژی جنگل	۱ سال
۴	اسلام شایسته	کارشناس ارشد	اکولوژی جنگل	۱ سال
۵	وحید یوسف وند	کارشناس ارشد	اکولوژی جنگل	۱ سال
۶	فیروز نوری	کارشناسی ارشد	برنامه‌ریزی آموزشی	۵ سال
۷	عبدالعارف شجاعی	کارشناسی ارشد	مدیریت آموزشی	۲ سال
۸	محمد صالح ارازی	کارشناسی ارشد	مشاوره شغلی	۱ سال
۹	رقیه جهانشاهی	کارشناسی	علوم تربیتی	۱ سال
۱۰	رقیه آق ارککلی	کارشناسی ارشد	تکنولوژی آموزشی	۱ سال
۱۱	حلیمه عربی	کارشناسی	ادبیات فارسی	۱ سال



تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.



نام شغل : متصدی امور قطع و استحصال

شرح شغل^۱ :

تصدی امور قطع و استحصال شغلی است از زیر مجموعه مشاغل جنگلداری و منابع طبیعی که دارای شایستگی هایی از قبیل قطع درخت با کمترین ارتفاع کنده باقی مانده، جلوگیری از آسیب رساندن به درختان مجاور در هنگام قطع، طراحی برنامه قطع و استحصال، اجرای عمل بن زنی و بن بری مناسب جهت هدایت مناسب درخت، استحصال درخت قطع شده با حداقل خسارت، قطع درخت با کمترین خسارت، قطع درخت در مسیر های چوبکشی، تهیه وسایل و ابزار قطع، بررسی ساختار فیزیکی - مکانیکی وسایل قطع، انجام اقدامات حفاظتی و حمایتی و با مشاغلی از قبیل جنگلبان و کارگر قطع درختان جنگلی در ارتباط است.

ویژگی های کارآموز ورودی

حداقل میزان تحصیلات : فوق دیپلم جنگلداری

حداقل توانایی جسمی : توانایی جسمانی و روانی

مهارت های پیش نیاز این استاندارد : ندارد

طول دوره آموزش طول دوره آموزش: ۱۰۱ ساعت

- زمان آموزش نظری: ۴۸ ساعت

- زمان آموزش عملی: ۵۳ ساعت

- کارورزی: - ساعت

- زمان پروژه: - ساعت

شیوه ارزشیابی

ارزشیابی کتبی : ۲۵ درصد

ارزشیابی عملی : ۶۵ درصد

ارزشیابی خلاق حرفه ای : ۱۰ درصد

صلاحیت های حرفه ای مربیان

حداقل تحصیلات لیسانس جنگلداری با ۵ سال سابقه در حوضه جنگل و منابع طبیعی

^۱. Job Description



استاندارد شغل ^۲	
- شایستگی های ^۳ شغلی	
ردیف	توانایی ها
۱	توانایی قطع درخت با کمترین ارتفاع کنده باقی مانده
۲	توانایی جلوگیری از آسیب رساندن به درختان مجاور در هنگام قطع
۳	توانایی طراحی برنامه قطع و استحصال
۴	توانایی اجرای عمل بن زنی و بن بری مناسب جهت هدایت مناسب درخت
۵	توانایی استحصال درخت قطع شده با حداقل خسارت
۶	توانایی قطع درخت با کمترین خسارت
۷	توانایی قطع درخت در مسیر های چوبکشی
۸	توانایی تهیه وسایل و ابزار قطع
۹	توانایی بررسی ساختار فیزیکی - مکانیکی وسایل قطع
۱۰	توانایی انجام اقدامات حفاظتی و حمایتی

^۲ Occupational Standard

^۳ Competency



	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی قطع درخت با کمترین ارتفاع کنده باقی مانده
	جمع	عملی	نظری	
	۹	۶	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
<ul style="list-style-type: none"> - اره موتوری (همراه با زنجیر و تیغه جهت تعویض) - تبر (جهت استفاده از آن در مولق ضروری) - بیل یا هر وسیله دیگر جهت کنار زدن گیاهان و یا لاشبرگها در کنار (اطراف) کنده درخت . 		۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	دانش : تعریف بن زنی و بن بری تعریف گورچه (امتداد ریشه) تعریف کنده اصول و روش های صحیح قطع درختان اصول و روش های قطع و بریدن کنده نکات ایمنی در هنگام قطع	
		۲ ۲ ۲	مهارت : - برش گورچه ها (امتداد ریشه ها) در صورت وجود - قطع درخت در نزدیکی سطح زمین جهت ارتفاع کم کنده و جلوگیری از هدر رفت چوب که بهترین و باارزشتترین قسمت تنه هر درخت می باشد . - اجرایی عمل بن زنی و بن بری با توجه به دستورالعملهای تعریفی .	
	نگرش : توجه به نکات ظریف و حساس در هنگام قطع درخت با کمترین ارتفاع			
	ایمنی : رعایت احتیاط و ایمنی در هنگام قطع درختان			
	توجهات زیست محیطی : عدم آسیب رسانی به سایر درختان و گیاهان در هنگام قطع درخت			



	زمان آموزش			عنوان توانایی: توانایی جلوگیری از آسیب رساندن به درختان مجاور در هنگام قطع
	نظری	عملی	جمع	
	۴	۸	۱۲	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- آره موتور (به همراه تیغه و زنجیر جهت تعویض) - وسایل کمکی قطع (نبر ، گوه ، وینپ و اهرم جهت هدایت درخت به مسیر دلخواه) .			۰/۵	دانش : - انواع توده جنگلی - اصول و روش های بن زنی و بن بری - روش های استفاده از وسایل و ابزار قطع درخت - اصول و روش های صحیح قطع و برش - روش های جلوگیری از آسیب رسانی به سایر درختان مجاور - روش های برش درختان متمایل - ابزار و وسایل نگهدارنده درختان و انداختن آن در مسیر دلخواه
			۰/۵	
			۰/۵	
			۰/۵	
			۰/۵	
			۰/۵	
			۰/۵	
			۰/۵	مهارت : - هدایت درختان هنگام برش در مسیر دلخواه - بکار گیری تکنیکهای متفاوت قطع - استفاده از وسایل کمکی (از جمله وینچها ، گوه ، اهرم ، و تبر) - در زمان قطع و افتادن درخت در مسیر دلخواه - ایجاد بن زنی و بن بری مناسب
		۲		
		۲		
	۲			
				نگرش : دقت در ابزار ها و روش های استفاده در قطع درختان
				ایمنی : استفاده از ابزار ها ایمنی در هنگام قطع درخت
				توجهات زیست محیطی : عدم آسیب رسانی به گیاهان در مسیر افتادن درخت



	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی طراحی برنامه قطع و استحصال
	جمع	عملی	نظری	
	۶/۵	۴	۲/۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
نقشه - توپوگرافی منطقه نقشه پوشش - (گیاهی و درختی منطقه) - لیست وسایل بکارگیری مورد استفاده			۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	دانش : - اصول و روشهای قطع درختان - مسیرهای چوبکشی - انواع توده جنگلی و شرایط توپوگرافی اراضی جنگلی - انواع روش های برنامه ریزی برای قطع واستحصال - اصول کلی در طراحی برنامه قطع و استحصال
نقشه - مسیرهای چوبکشی و جاده های جنگلی		۲ ۲		مهارت : - بکارگیری وسایل و ابزار های مختلف در شرایط توپوگرافی متفاوت - پیاده نمودن طرح قطع با کمترین خسارت به جنگل و اراضی جنگلی
	نگرش : - داشتن رویکرد جامع در طراحی برنامه قطع و استحصال			
	ایمنی : ندارد			
	توجهات زیست محیطی : ندارد			



	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی اجرای عمل بن زنی و بن بری مناسب جهت هدایت مناسب درخت
	نظری	عملی	جمع	
	۴ / ۵	۵	۹ / ۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
<ul style="list-style-type: none"> - اره موتوری (همراه با تیغه و زنجیر جهت تعویض) - گوه (جهت هدایت درخت در مسیر مناسب) - تبر (جهت سرشاخه زنی و بکارگیری گوه و استفاده از آن در زمان گیر کردن اره موتوری) - وینچ (جهت هدایت درخت در مسیر مناسب) 			۰/۵ ۰/۵ ۱ ۱ ۱	دانش : <ul style="list-style-type: none"> - تعریف بن زنی و بن بری - روش های بن زنی - روش های بن بری - مزایای بن زنی و بن بری - وسایل و ابزار قطع (از جمله اره موتوری ، گوه ها و بکارگیری وینچ ها)
	<ul style="list-style-type: none"> - سرشاخه زنی و بکارگیری گوه و استفاده از آن در زمان گیر کردن اره موتوری) - وینچ (جهت هدایت درخت در مسیر مناسب) 			۱ ۱ ۱ ۱ ۱
نگرش : توجه به مزایا و معایب بن زنی و بن بری جهت هدایت مناسب درخت				
ایمنی :				
<ul style="list-style-type: none"> - رعایت نکات ایمنی و احتیاط در هنگام بن زنی و بن بری - استفاده از وسایل ایمنی مثل گوشی و دستکش و کفش مناسب در زمان کار با اره متوری 				
توجهات زیست محیطی :				
<ul style="list-style-type: none"> - عدم آسیب رسانی به سایر درختان و گیاهان نرس در هنگام برش درختی - جمع آوری خاک اره ها و سایر زباله های حاصل از برش از طبیعت 				



استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی استحصال درخت قطع شده با حداقل خسارت	
	جمع	عملی	نظری		
	۱۲	۶	۶		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				
<ul style="list-style-type: none"> - اره موتوری (به همراه زنجیر و تیغه جهت تعویض) - متر نواری (جهت برش دقیق متناسب با نوع مصرف) - جعبه ابزار - لودر در صورت لزوم (جهت جابجایی گرده بینه ها) . 			۱	دانش : <ul style="list-style-type: none"> - انواع محصولات چوبی - دستورالعملهای درجه بندی محصول چوب - اصول صحیح برش و استحصال چوب - دانش نحوه استحصال چوب آلات بر اساس نوع مصرف . - نقش اره موتوری در برش دقیق و بدون آسیب - نقش روش های استادن و نگهداشتن اره متور رد برش دقیق 	
				مهارت : <ul style="list-style-type: none"> - قرار گرفتن در مکان مناسب به هنگام گرده بینه بری و الوار بری - قرارگرفتن اره موتوری و ایجاد برش در زمان گرده بینه بری - زدن سرشاخه ها بدون آسیب زدن به تنه اصلی درخت 	
		۲			نگرش : توجه به دستورالعمل های برش در هنگام برش چوب
			۲		ایمنی : - استفاده از وسایل ایمنی در هنگام برش و استحصال درخت قطع شده
				۲	توجهات زیست محیطی : عدم رها کردن زباله های حاصل از برش در محیط زیست



استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی قطع درخت با کمترین خسارت
	جمع	عملی	نظری	
	۱۶	۵	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-اره موتوری (همراه با زنجر و تیغه تعویضی) - طناب و زنجر - انواع گوه - اهرم - تبر .			۱	دانش : اصول و روش های قطع درخت انواع وسایل و ابزار قطع درخت هدایت صحیح درخت در مسیر های مورد نظر روشهای بررسی تمایل طبیعی درختان در جهت های مختلف جهت هدایت درختان در مسیر های چوب کشی تکنیک های انداختن درخت در مسیر های مشخص شده
		۲		مهارت : - بکارگیری اره موتوری - استفاده از گوه و وینچ ها - هدایت درخت در جهت مناسب در اراضی شیبدار - ارائه راهکار در زمانی که درخت در جهت غیر دلخواه تمایل دارد - زدن امتداد ریشه به منظور جلوگیری از اتلاف چوب .
		۲		نگرش : - علاقه به یادگیری اصول و روش های قطع درختان با کمترین آسیب
		۲		ایمنی : مواظبت از خود و همراهان در هنگام افتادن درخت
		۲		توجهات زیست محیطی : استفاده از روش های قطع درخت که کمترین آسیب را به سایر درختان و گیاهان می رساند



استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری	توانایی قطع درخت در مسیر های چوبکشی
	۹/۵	۷	۲/۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
<ul style="list-style-type: none"> - اره موتوری - سالم - انواع گوه - تیغه و زنجیر - لودر (در صورت لزوم) - وینچ و طناب - تبر و اهرم . 			<ul style="list-style-type: none"> ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ 	<p>دانش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - تعریف مسیر چوبکشی - انواع مسیر های چوبکشی - روش های هدایت درختان به هنگام قطع در مسیر های چوبکشی - تکنیک های هدایت درخت در مسیر صحیح - نکات ایمنی در هنگام افتان درخت و هدایت در مسیر های چوبکشی
				<p>مهارت :</p> <ul style="list-style-type: none"> - استفاده از وسایل (از جمله اره موتوری ، تبر و گوه و...) - زدن انواع برش (بن زنی و بن بری) - هدایت درخت در اراضی شیبدار - بکارگیری وینچ و طناب در مواقع لازم جهت هدایت درخت .
				<p>نگرش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - توجه به اصول هدایت درخت در هنگام قطع و انداختن درخت
				<p>ایمنی : ندارد</p>
				<p>توجهات زیست محیطی : ندارد</p>



استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی تهیه وسایل و ابزار قطع
	جمع	عملی	نظری	
	۵	۲	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- کتابچه راهنمایی ابزار و وسایل.			۱	دانش : - کارکرد ها و کاربرد های وسایل و ابزار و بکارگیری آنها - روش های تهیه هریک از ابزار ها - روش های حفظ و نگهداری وسایل .
			۱	
			۱	
		۱		مهارت : - بکارگیری نوع وسایل (از جمله اره موتوری ، تبر ، گوه) - بکارگیری زنجیر و تیغه اره موتوری
		۱		
	نگرش : علاقتمندی به تهیه ابزار ها و وسایل قطع و استحصال با کمترین هزینه وبالاترین کیفیت			
	ایمنی : ندارد			
توجهات زیست محیطی : ندارد				



استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی تشخیص ساختار فیزیکی - مکانیکی وسایل قطع
	نظری	عملی	جمع	
	۵	۸	۱۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- کتابچه راهنمایی وسایل.			۱	دانش : - ساختار فیزیکی ابزار ها و وسایل قطع درختان - ساختار مکانیکی ابزار ها و وسایل درختان - وظایف اجزاء دستگاه و وسایل قطع - روش های بکارگیری هریک از وسایل . - روش های تعمیر و تعویض قطعات ساختار های مختلف
		۲		مهارت : - تعویض تیغه - بستن زنجیر - انتخاب نوع گوه و روش بکارگیری آنها - تعمیر دستگاهها (از جمله اره موتوری به هنگام خراب شدن) .
		۲		نگرش : - توجه به ویژگیهای هر یک از ساختار ها فیزیکی و مکانیکی
		۲		ایمنی : - رعایت احتیاط و نکات ایمنی هنگام تعویض و یا باز و بسته کردن ساختار ها
		۲		توجهات زیست محیطی : - عدم رها کردن زباله ها و پسماند های حاصل از تعمیر و تعویض قطعات ساختار ها



استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی انجام اقدامات حفاظتی و حمایتی در هنگام برش و استحصال
	جمع	عملی	نظری	
	۱۱	۶	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- وسایل ایمنی (کلاه ، لباس ، دستکش) - جعبه کمک های اولیه			۱	دانش : - انواع وسایل ایمنی لازم برای برش و استحصال - روشهای بکارگیری از انواع وسایل و کارکرد های آنها - استقرار در محل مناسب به هنگام قطع - معیار های انتخاب محل افتادن - اصول و نکات ایمنی جهت قطع و استحصال صحیح
		۲		مهارت : - بکارگیری وسایل ایمنی - قرارگرفتن در مکان امن به هنگام عملیات قطع - گرفتن اره موتوری و دیگر وسایل قطع به هنگام عملیات .
		۲		نگرش : علاقمندی به یادگیری کلیه اقدامات حفاظتی و حمایتی جهت قطع و استحصال
		۲		ایمنی : ندارد
				توجهات زیست محیطی : رعایت کلیه اصول زیست محیطی در فرایند برش و استحصال



- برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	کلاه	۱۵ عدد	
۲	لباس کار	۱۵ دست	
۳	دستکش	۱۵ جفت	
۴	جعبه کمک های اولیه	۵ عدد	
۵	کتابچه راهنمای ابزار و تجهیزات	۱۵ نسخه	
۶	گوه	۵ عدد	
۷	اره موتور	۵ دستگاه	
۸	زنجیر اره	۵ عدد	
۸	تیغه اره	۵ عدد	
۱۰	ونیچ	۵ عدد	
۱۱	طناب	به مقدار لازم	
۱۲	تبر	۵ عدد	
۱۳	اهرم	۵ عدد	
۱۴	متر نواری	۵ عدد	
۱۵	جعبه ابزار	۵ عدد	
۱۶	لودر	یک دستگاه	
۱۷	نقشه های توپوگرافی	۵ نسخه	
۱۸	نقشه مسیر های چوب کشی	۵ نسخه	
۱۹	بیل	۵ عدد	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .



- منابع و نرم افزار های آموزشی

ردیف	شرح
۱	کتاب مربوطه
۲	مقالات در ارتباط با موضوع
۳	سایت های در ارتباط با موضوع